

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

20 avril 2004

PROPOSITION DE LOI

modifiant les articles 172, 203 et 373 du
Code d'instruction criminelle afin de fixer le
point de départ des délais de recours contre
les décisions réputées contradictoires

(déposée par M. Alain Courtois)

RÉSUMÉ

La présente proposition vise à fixer le point de départ des délais de recours contre les décisions réputées contradictoires.

L'auteur propose de faire courir le délai de recours à partir du jour qui suit celui de la signification de la décision réputée contradictoire.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

20 april 2004

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de artikelen 172, 203 en 373 van het Wetboek van strafvordering, ter bepaling van het ogenblik waarop de termijn ingaat waarbinnen hoger beroep wordt ingesteld tegen de beslissingen die geacht worden op tegenspraak te zijn

(ingedien door de heer Alain Courtois)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel strekt ertoe het ogenblik te bepalen waarop de termijn ingaat waarbinnen hoger beroep wordt ingesteld tegen de beslissingen die geacht worden op tegenspraak te zijn.

De indiener stelt voor die termijn om hoger beroep in te stellen te doen ingaan op dag die volgt op de dag van de betekening van de beslissing die geacht wordt op tegenspraak te zijn.

<i>cdH</i>	:	Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	:	Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	:	Front National
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	:	Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	:	Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	:	Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>VLAAMS BLOK</i>	:	Vlaams Blok
<i>VLD</i>	:	Vlaamse Liberalen en Democraten

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>
<i>DOC 51 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 12 février 2003 modifiant le Code d'instruction criminelle en ce qui concerne le défaut et abrogeant l'article 421 du même Code dispose notamment que sous certaines conditions, si le prévenu ne comparaît pas en personne ou par un avocat, après avoir comparu à l'audience d'introduction, le jugement rendu sera réputé contradictoire et sera signifié au prévenu à la requête du ministère public.

Le caractère réputé contradictoire du jugement constitue une sanction spécifique. En effet, celui qui, après avoir comparu ou s'être fait représenté à la première audience, décide de ne plus le faire, alors que le tribunal estime nécessaire de l'entendre, doit être considéré comme se soustrayant volontairement à la suite des débats.

Dans son rapport annuel 2003, la Cour de cassation signale que la loi ne précise pas le point de départ des recours qui peuvent être introduits contre de telles décisions réputées contradictoires.

En réponse à une observation d'un membre de la Commission de la Justice du Sénat, le ministre de la Justice a eu l'occasion de préciser que le délai d'appel prendrait cours à partir du prononcé du jugement réputé contradictoire.

La Cour de cassation estime toutefois que le sens de la signification légalement obligatoire d'une telle décision est peu claire à défaut d'effet juridique. « En tout cas l'absolue sécurité juridique est une condition essentielle dans le régime des recours et il est donc indiqué que la loi soit précisée sur ce point ».

Tel est donc l'objet de la présente proposition de loi.

Il conviendra de faire courir le délai de recours à partir du jour qui suit celui de la signification de la décision réputée contradictoire. Ce faisant, l'auteur donne un effet juridique à la signification légalement obligatoire de la décision réputée contradictoire et maintient le délai de quinze jours francs. Il est à noter que faire courir le délai de recours à partir du lendemain de la

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In de wet van 12 februari 2003 tot wijziging van het Wetboek van strafvordering wat het versteek betreft en tot opheffing van artikel 421 van hetzelfde Wetboek is inzonderheid bepaald dat indien de beklaagde onder bepaalde voorwaarden noch persoonlijk, noch in de persoon van een advocaat verschijnt nadat hij op de inleidingszitting is verschenen, het gewezen vonnis geacht wordt op tegenspraak te zijn, en ten verzoeken van het openbaar ministerie aan de beklaagde wordt betekend.

Het feit dat het vonnis geacht wordt op tegenspraak te zijn, vormt een specifieke sanctie. Indien een persoon op de eerste terechting is verschenen of er zich heeft laten vertegenwoordigen, maar achteraf beslist dat niet langer te doen terwijl de rechbank het noodzakelijk acht hem te horen, moet hij immers worden beschouwd als iemand die zich opzettelijk aan het vervolg van debatten onttrekt.

In zijn jaarverslag over 2003 wijst het Hof van Cassatie erop dat in de wet niet is bepaald wanneer de termijn ingaat voor de hogere beroepen die kunnen worden ingesteld tegen dergelijke uitspraken welke geacht worden op tegenspraak te zijn.

In zijn antwoord op een opmerking van een lid van de senaatscommissie voor de Justitie heeft de minister van Justitie gepreciseerd dat de termijn voor hoger beroep zou ingaan vanaf de uitspraak van het vonnis dat geacht wordt op tegenspraak te zijn.

Toch stelt het Hof van Cassatie in het voormalde jaarverslag het volgende: «De zin van de wettelijk verplichte betekening van zulke beslissing is bij gebrek aan juridisch gevolg alsdan echter onduidelijk. In elk geval is absolute rechtszekerheid bij het stelsel der rechtsmiddelen een noodzakelijke vereiste en is het dus aangewezen dat de wet op dat punt nader zou worden verduidelijkt.».

Zulks is dus het doel van dit wetsvoorstel.

Het is nodig de termijn voor hoger beroep te doen ingaan vanaf de dag volgend op de dag van de betekening van de beslissing die geacht wordt op tegenspraak te zijn. Op die manier wordt een juridisch gevolg verleend aan de wettelijk verplichte betekening van de beslissing die geacht wordt op tegenspraak te zijn, en blijft de termijn van vijftien vrije dagen onver-

signification renforce les droits de la défense et la sécurité juridique.

Alain COURTOIS (MR)

kort gelden. Opgemerkt zij dat de rechten van de verdediging en de rechtszekerheid worden versterkt indien men de termijn voor hoger beroep doet ingaan vanaf de dag volgend op de dag van de betekening.

PROPOSITION DE LOI**Article 1**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 172 du Code d'instruction criminelle est complété par l'alinéa suivant :

« Le délai fixé à l'article 174 courra à dater du jour qui suit celui de la signification si le jugement est réputé contradictoire. ».

Art. 3

L'article 203, § 1, du même Code est complété par l'alinéa suivant :

« Il y aura, sauf l'exception portée en l'article 205 ci-après, déchéance de l'appel, si la déclaration d'appeler n'a pas été faite au greffe du tribunal qui a rendu le jugement réputé contradictoire, quinze jours au plus tard à dater du jour qui suit celui de la signification qui en aura été faite à la partie condamnée ou à son domicile. ».

Art. 4

L'article 373, alinéa premier, du même Code, est remplacé par l'alinéa suivant :

« Le condamné aura 15 jours francs après celui où la décision rendue contradictoirement lui aura été prononcée pour déclarer au greffe qu'il se pourvoit en cassation. Si la décision prononcée est rendue par défaut ou réputée contradictoire, le condamné aura 15 jours francs à partir du jour qui suit celui de la signification qui lui en aura été faite en personne ou à son domicile. ».

17 février 2004

Alain COURTOIS (MR)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 172, derde lid, van het Wetboek van strafvordering wordt vervangen als volgt:

« De bij artikel 174 gestelde termijn gaat in te rekenen van de dag volgend op de dag van de betekening indien het vonnis geacht wordt op tegenspraak te zijn. ».

Art. 3

Artikel 203, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld als volgt:

« § 1. Behoudens de uitzondering van artikel 205 hierna, vervalt het recht van hoger beroep, indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis op tegenspraak heeft gewezen, uiterlijk vijftien dagen te rekenen van de dag volgend op de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats. ».

Art. 4

Artikel 373, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

« De veroordeelde heeft vijftien vrije dagen na de dag waarop de beslissing op tegenspraak vóór hem is uitgesproken, om ter griffie te verklaren dat hij een eis tot cassatie instelt. Indien de beslissing bij verstek is uitgesproken of geacht wordt op tegenspraak te zijn, heeft de veroordeelde 15 vrije dagen vanaf de dag volgend op de dag van de betekening ervan aan hem persoonlijk of aan zijn woonplaats. ».

17 februari 2004

TEXTE DE BASE**Code d'instruction criminelle****Art. 172**

Les jugements rendus par les tribunaux de police pourront, dans tous les cas, être attaqués par la voie de l'appel.

L'appel sera interjeté, poursuivi et jugé dans la même forme que les appels des jugements en matière de police correctionnelle.

Le délai fixé par l'article 174 du Code d'instruction criminelle courra à dater de la prononciation du jugement, ou de la signification si le jugement est par défaut.

Art. 203

§ 1er. Il y aura, sauf l'exception portée en l'article 205 ci-après, déchéance de l'appel, si la déclaration d'appeler n'a pas été faite au greffe du tribunal qui a rendu le jugement, quinze jours au plus tard après celui où il a été prononcé, et, si le jugement est rendu par défaut, quinze jours au plus tard après celui de la signification qui en aura été faite à la partie condamnée ou à son domicile.

§§ 2 à 4 (*inchangés*)

TEXTE DE BASE ADDAPTE A LA PROPOSITION**Code d'instruction criminelle****Art. 172**

Les jugements rendus par les tribunaux de police pourront, dans tous les cas, être attaqués par la voie de l'appel.

L'appel sera interjeté, poursuivi et jugé dans la même forme que les appels des jugements en matière de police correctionnelle.

Le délai fixé par l'article 174 du Code d'instruction criminelle courra à dater de la prononciation du jugement, ou de la signification si le jugement est par défaut.

Le délai fixé à l'article 174 courra à dater du jour qui suit celui de la signification si le jugement est réputé contradictoire.

Art. 203

§ 1er. Il y aura, sauf l'exception portée en l'article 205 ci-après, déchéance de l'appel, si la déclaration d'appeler n'a pas été faite au greffe du tribunal qui a rendu le jugement, quinze jours au plus tard après celui où il a été prononcé, et, si le jugement est rendu par défaut, quinze jours au plus tard après celui de la signification qui en aura été faite à la partie condamnée ou à son domicile.

Il y aura, sauf l'exception portée en l'article 205 ci-après, déchéance de l'appel, si la déclaration d'appeler n'a pas été faite au greffe du tribunal qui a rendu le jugement réputé contradictoire, quinze jours au plus à dater du jour qui suit celui de la signification qui en aura été faite à la partie condamnée ou à son domicile.

§§ 2 à 4 (*inchangés*)

BASISTEKST**Wetboek van strafvordering****Art. 172**

Tegen de vonnissen gewezen door de politie-rechtbanken staat in alle gevallen hoger beroep open.

Het beroep wordt ingesteld, behandeld en gewezen in dezelfde vorm als het beroep tegen de correctionele vonnissen.

De termijn, bij artikel 174 van het Wetboek van Strafvordering gesteld, gaat in op de dag van de uitspraak van het vonnis, of van de betekening indien het vonnis bij verstek gewezen is.

Art. 203

§ 1. Behoudens de uitzondering van artikel 205 hierna, vervalt het recht van hoger beroep, indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, uiterlijk [vijftien] dagen na de dag van de uitspraak en indien het vonnis bij verstek is gewezen, uiterlijk [vijftien] dagen na de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats

§§ 2 tot 4 (*ongewijzigd*)

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL**Wetboek van strafvordering****Art. 172**

Tegen de vonnissen gewezen door de politie-rechtbanken staat in alle gevallen hoger beroep open.

Het beroep wordt ingesteld, behandeld en gewezen in dezelfde vorm als het beroep tegen de correctionele vonnissen.

De termijn, bij artikel 174 van het Wetboek van Strafvordering gesteld, gaat in op de dag van de uitspraak van het vonnis, of van de betekening indien het vonnis bij verstek gewezen is.

De bij artikel 174 gestelde termijn gaat in te rekenen van de dag volgend op de dag van de betekening indien het vonnis geacht wordt op tegenspraak te zijn.

Art. 203

§ 1. Behoudens de uitzondering van artikel 205 hierna, vervalt het recht van hoger beroep, indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, uiterlijk [vijftien] dagen na de dag van de uitspraak en indien het vonnis bij verstek is gewezen, uiterlijk [vijftien] dagen na de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats

Behoudens de uitzondering van artikel 205 hierna, vervalt het recht van hoger beroep, indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis op tegenspraak heeft gewezen, uiterlijk vijftien dagen te rekenen van de dag volgend op de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats.

§§ 2 tot 4 (*ongewijzigd*)

Art. 373

Le condamné aura quinze jours francs après celui où son arrêt lui aura été prononcé pour déclarer au greffe qu'il se pourvoit en cassation.

Art. 373

Le condamné aura 15 jours francs après celui où sa décision rendue contradictoirement lui aura été prononcée pour déclarer au greffe qu'il se pourvoit en cassation. Si la décision prononcée est rendue par défaut ou réputée contradictoire, le condamné aura 15 jours francs à partir du jour qui suit celui de la signification qui lui en aura été faite en personne ou à son domicile.

Alinéas 2 à 4 (*inchangés*)

Alinéas 2 à 4 (*inchangés*)

Art. 373

De veroordeelde heeft vijftien vrije dagen na de dag waarop het arrest vóór hem is uitgesproken, om ter griffie te verklaren dat hij een eis tot cassatie instelt.

Art. 373

De veroordeelde heeft vijftien vrije dagen na de dag waarop de beslissing op tegenspraak vóór hem is uitgesproken, om ter griffie te verklaren dat hij een eis tot cassatie instelt. Indien de beslissing bij verstek is uitgesproken of geacht wordt op tegenspraak te zijn, heeft de veroordeelde 15 vrije dagen vanaf de dag volgend op de dag van de betekening ervan aan hem persoonlijk of aan zijn woonplaats.

Tweede tot vierde lid (*ongewijzigd*)

Tweede tot vierde lid (*ongewijzigd*)